

Divendres, 2 d'agost de 2024

Arxiu particular

SUSANA PAZ
Manresa

La idea era fer una pel·lícula porno en català, d'època. Però va partir peres amb la productora on treballava perquè, diu, no els va semblar gens bé. El català feia tuf d'independentisme. La seva germana li va deixar els diners per comprar-se una càmera i va muntar la seva primera empresa, Conrad Son Company. L'estrenava amb la que ha passat a la història com la primera pel·lícula porno en català: *Les excursionistes calentes*, rodada a la Cerdanya: «Vaig buscar un espai molt nostrat, uns noms nostrats i un paisatge inequívoc». Era el 1999 i Conrad Son (Barcelona, 1966) signava un fenomen que normalitzava el sexe en català amb frases com «Ja és l'hora de dinar, vols botifarra amb seques?», «I per postres, mel i mató» o expressions com «Fot-li que és de Reus» (amb Agustí Díaz Balanza com a guionista i director de doblatge). Conrad Son, retirat del cinema per a adults des de fa una dècada, parlarà aquest diumenge (19 h) al Cerdanya Film Festival dels 25 anys de 'Les excursionistes', «una de les poques pel·lícules porno que la gent recorda el títol».

— **Per què va triar la Cerdanya?**
— Perquè hi anava de vacances, al camp de Bellver. Volia rodar en exteriors i reconeixibles.

— **Buscant l'hemeroteca, el llavors alcalde de Bellver reclamava drets d'imatge pel film. Ho van arreglar?**
— Sí? (Riu) Suposo que era broma perquè ens vam fer una foto plegats en l'estrena de la pel·lícula...

— **Van rodar a 1.500 metres d'altitud i a 7 graus de temperatura.**
— Feia fred! Però tampoc no em feia cap il·lusió trobar-me a ningú mentre rodava. Jo tinc família i, com tothom, no vols anar als llacs de la Pera amb canalla i trobar-te gent fent sexe. No toca. Vigilàvem molt i anàvem a horaris intempestius. Aprofitàvem la sortida del sol per rodar. No fèiem res que no es pogués fer perquè no està prohibit però jo sempre he procurat ser molt prudent.

— **Si mira enrere, què en pensa de «Les excursionistes calentes»?**
— Que la pel·lícula ja no és meua. En el moment en què algú fa imitacions, acudits... vol dir que ja forma part de l'imaginari popular. I això no era previsible.

— **Però va endevinar la tecla. Repercussió política, social i mediàtica... Com ho recorda després de 25 anys?**

— Políticament va agradar molt.

— **Per la llengua?**

Conrad Son, cap de producció del Cerdanya Film Festival, parlarà del film a la Biblioteca Comtat de Cerdanya

CONRAD SON

Director del film «Les excursionistes calentes», que compleix 25 anys

El realitzador serà un dels protagonistes del Cerdanya Film Festival quan, diumenge, recordi el rodatge de la primera pel·lícula porno en català. Ara es dedica a les xarxes socials i presentarà al certamen un film als antípodes: el thriller «Tot allò que no et vaig dir»

«Vaig fer amb el porno el que Puyal havia fet amb el futbol»

— Sí, era una manera més d'acostar el català a una realitat, el sexe, i així ho van veure sectors i personatges polítics, com Miquel Pueyo o Carod-Rovira, que era una persona molt propera a popularitzar l'idioma. La pel·lícula ha tingut milions de visites i és un dels films més venuts en la història del porno de l'estat espanyol. Del català, la vam traduir a diferents idiomes, adaptant-ne els noms (Montserrat per Ramona, Mossos d'Esquadra per Guàrdia Civil...) Tot quadrava: noms i paisatge. Vam posar molt de paisatge! I, de fet, en parlaré el diumenge perquè el Jordi Forcada (director del Cerdanya Film Festival) em va dir que és una de les pel·lícules si no la primera on la Cerdanya surt a tort i a dret...

«És una de les poques pel·lícules porno que la gent recorda el títol»

Però en aquell moment no era conscient de tot això.

— **Però va explotar.**

— Sí i la veritat és que no volíem reivindicar res més que trempera i alegria però políticament es va entendre que era una manera de nor-

malitzar la llengua. TV3 ha estat una eina bàsica de normalització lingüística. Però també hi ha molta gent que mira porno i si era en català encara els feia més gràcia... Vam intentar recuperar paraules no gaire utilitzades com per exemple 'pel boc gros' o dites com 'fot-li, que és de Reus'... Ho vam fer expressament, sí.

— **El català com a tret diferencial.**

— El gran consum és important. Vaig fer amb el porno el que va fer Puyal amb el futbol i hi ha frases que han quedat en la memòria de tothom.

— **Mediàticament era un caramell.**

— La difusió -vam sortir a 100

mitjans- va empènyer fort. I la pel·lícula es va vendre molt i a molta gent que políticament era molt independentista. Però també a moltes a dones tenint en compte que la pel·lícula estava orientada al nostre públic, heterosexual i majoritàriament masculí... Però el català es va saltar la barrera del porno: era divertida, hi havia argument i la gent quedava per veure-la en grup... Deu ser una de les poques pel·lícules porno que la gent guarda quan ja l'ha vist. En vaig signar moltíssimes...

— **25 anys després, on estem?**

— En general amb la pell molt fina. Pel que dius, per com ho dius. Si ho dius d'una manera ofensa a un col·lectiu, si ho dius d'una altra, també... Ara, triomfar amb alguna cosa simple i natural és molt difícil.

— **I el porno en català?**

— Non n'hi ha.

— **No és viable?**

— Com a negoci. Per això fem altres coses. En aquell moment semblava una via possible i era bo per a tothom. No vam rodar res estrany. La gent cardà i punt. Les parelles van a la muntanya i la gent va buscar bolets, oi? No hi havia res que fos ni massa irreverent ni massa inversemblant.

— **Quantes en va fer?**

— Una col·lecció de 10, però el català, al final, era un esforç econòmic que no retornava. I va quedar com una anèdota. Hem de recordar que nosaltres ho fèiem així perquè volíem, ens feia gràcia, però no deixava de ser un negoci... Recordo que algú em va dir: 'utilitzes el català per guanyar diners'.

— **I què va contestar?**

— Coi, que ho faci tothom! Quin problema hi ha? Em van dir que m'aprofitava del català i jo pensava, i tant que me n'aprofito! I com canviaria si se n'aprofités tothom!

— **Faria una segona part?**

— Vull fer un documental de com va anar el rodatge i com els temps han canviat. Però una segona part? Amb quins personatges, com ho enfoques... No, ara i amb les xarxes tot es complica, la gent s'inventa el que no és, segons quins temes es dramatitzen molt... En aquell moment tothom s'ho va prendre com el que era: una pel·lícula senzilla amb un argument fàcil.

— **D'això en parlarà, diumenge?**

— Serà una minifesta, amb imatges per passar-ho bé. Però si algú espera veure porno no cal que vingui, una biblioteca no està pensada per això. Per parlar del fenomen sí, i amb imatges que es poden veure també, però no és una activitat infantil sinó per a majors de 18 anys. Com la pel·lícula. ■